

■ Kasteel Vosbergen bij Heerde. Op de plek waar ooit een papiermolen stond op het landgoed, wordt mogelijk een watermolen gebouwd. Om stroom op te wekken. foto Henri van der Beek

Watermolen terug op landgoed

door Herre Stegenga

HEERDE - Terug van zeer lang weg geweest op landgoed Vosbergen in Heerde: de watermolen. Althans, daar gaat het steeds meer op lijken. In 1872 ging een papiermolen op Vosbergen in vlammen op. De huidige eigenaren, baron Gijs van Dedem en zijn zus barones Agnes Kamerlingh Onnes, willen een molen terugbrengen. Op precies dezelfde plek: bij de waterval in de sprengbeek die over het landgoed loopt. Niet alleen om nostalgische redenen, benadrukt Van Dedem. Of omdat het in het toch al mooie plaatje past. Nee, de watermolen gaat energie opwekken voor Vosbergen. Misschien om een oplaadpunt voor elektrische fietsen van stroom te voorzien, oppert de in Brabant woonachtige baron. Daarmee heeft de recreant er ook iets aan. Niet gek, want een tweede ge-

dachte is dat de watermolen een attractie wordt. De baron en zijn zus werken samen met het Veluws Centrum voor Technologie. Deze stichting, waar de provincie Gelderland achter schuilgaat, geeft vernieuwende plannen een steuntje in de rug. Ook als het om een variatie op een bekend thema gaat, zoals in dit geval.

“We zijn gebonden aan wat het waterschap vindt dat er mogelijk is
Baron Van Dedem

▶ Studenten hebben twintig ontwerpen gemaakt voor de watermolen. De presentatie is over twee weken

Een groep studenten van hogeschool Van Hall Larenstein en een student van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen zijn met het idee aan de slag gegaan. Zij keken naar een efficiënte manier om energie op te wekken uit de sprengbeek én naar de landschappelijke inpassing van de watermolen. Dat heeft geresulteerd in twintig ontwerpen, zegt Van Dedem. Die worden over twee weken gepresenteerd. „Van die ontwerpen blijven er vier of vijf over.” En daar wordt uiteindelijk de definitieve keuze uit gemaakt. Een historisch model zit er niet tussen, zegt de baron. Dat hoeft ook niet. Het landgoed is een (beschermd) monument, maar de waterval hoort daar niet bij. „We hebben enige vrijheid. Wel zijn we gebonden aan wat het waterschap meent dat er mogelijk is.” ‘Vallei en Veluwe’ is overigens als

adviseur verbonden aan het project, net als de Stichting tot Behoud van de Veluwe Sprengen en Beken. De volgende fase is het aanscherpen van het plan, zegt Van Dedem. En het zoeken naar geldschietters - hij hoopt op subsidie. Als het meezit, kan de watermolen over een jaar of twee draaier stelt Van Dedem.

VIJFTIENDE EEUW

- Delen van kasteel Vosbergen dateren uit de vijftiende eeuw, bleek tijdens een restauratie. In de gevel staat het jaartal 1623.
- Alexander van Dedem koopt Vosbergen in 1715 en sindsdien is het landgoed in bezit bij deze familie.
- De vader van de huidige eigenaar erfde Vosbergen in 1936. Het landgoed was zwaar verwaarloosd.